

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Систем одбране Републике Србије први пут је на јединствени начин уређен доношењем Закона о одбрани и Закона о Војсци Србије 2007. године. Након тога су 2009. године и почетком 2015. године вршене измене и допуне чиме је уређена одбрана и безбедност Републике Србије и њених грађана, као и мере за случај ванредног стања.

Основе за планирање и нормативно уређење система одбране и надлежности Војске Србије у одбрани утврђене су Стратегијом одбране Републике Србије, и Стратегијом националне безбедности РС, донетим крајем 2009. године, из којих произилази да је Војска Србије основни субјект система одбране који представља јединствену, структурно уређену целину снага и субјеката одбране чији је основни циљ заштита интереса Републике Србије од оружаног угрожавања споља. Циљеви политике одбране Републике Србије који проистичу из стратегијских опредељења јесу ефикасан систем одбране, мир и повољно безбедно окружење и интеграција у европске и друге међународне безбедносне структуре.

Кључни проблеми, мере и циљ овог закона

Кључни проблеми које треба решити Законом о изменама и допунама Закона о одбрани су проблеми уочени у практичној примени Закона о одбрани („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон, 104/09-др. закон и 10/15) и усаглашавање са променама у правном систему Републике Србије извршеним након ступања на снагу измена и допуна које су ступиле на снагу 2015. године, отклањање уочених правних празнина и непрецизности у појединим решењима које стварају тешкоће у тумачењу одредаба закона, као и потреба прецизирања појединих овлашћења за доношење подзаконских аката за извршавање овог закона.

Имајући у виду да се ради о строго поверљивом документу предлаже се да надлежни скупштински одбор разматра годишњи извештај Владе о стању припрема за одбрану, уместо да се извештај усваја на пленарној седници.

Допуњује се и прецизира делокруг послова Министарства одбране у области: мобилизације и активирања субјеката система одбране за извршавање задатака у ратном и ванредном стању; обуке грађана за одбрану земље; цивилно-војних односа у области одбране и безбедности; саобраћаја и транспорта људи и средстава у систему одбране; одређивања заштитних зона око војних комплекса и војних објеката; аката о организацији и планирању развоја система одбране..

Омогућава се оснивање буџетског фонда за потребе обезбеђења средстава за финансирање функционисања и унапређења службе трагања и спасавања војних ваздухоплова и развој способности Војске Србије по овом питању.

Војним установама које послују по принципу стицања и расподеле добити и имају статус правног лица омогућава се да, поред логистичке подршке, могу обављати и друге послове за потребе Министарства одбране и Војске Србије.

Удружењима која своје деловање тежишно заснивају на областима од значаја за одбрану и својим програмима, деловањем, масовношћу и организованошћу доприносе јачању система одбране, омогућава се стицање статуса удружења од посебног значаја за одбрану.

Предлогом да се одреде врсте тајних података насталих у раду команди, јединица и установа ВС које је неопходно означити као податке од значаја за националну безбедност и систем одбране и као такве их посебно заштитити, спречава се да њихова доступност јавности произведе озбиљне правне и друге последице по интересе заштићене законом, што би могло довести до угрожавања система одбране и безбедности земље, као и оперативне и функционалне способности Војске Србије.

Утврђује се појам стабилне специфичне опреме, успоставља се обавеза вршења техничког надзора над овом опремом и ствара законски основ за доношење посебног прописа којим би се ова област уредила у Министарству одбране.

Прецизира се да послове државне управе у Министарству одбране, поред државних службеника и намештеника и професионалних војних лица обављају и цивилна лица на служби у Војсци Србије.

Циљ који треба постићи доношењем овог закона је потреба да се отклоне проблеми и недостаци уочени у поступку редовног праћења примене прописа и аката којима се уређује систем одбране и усаглашавања са променама у правном систему Републике Србије, чиме би се обезбедило ефикасно функционисање система одбране.

На кога и како ће највероватније утицати решења у Закону

Изменама овог закона не дира се у прописани обим права и обавеза грађана и других правних лица у одбрани, већ се прецизирају одредбе закона које се односе на овлашћење за ближе уређивање послова који су од значаја за потребе одбране, односно допуњује се и прецизира делокруг послова које обавља Министарство одбране.

Решења у закону утицаће и на ограничење могућности да грађани, различита удружења и организација приступају информацијама, подацима и документацији која се односи на употребу Војске у извршавању Уставом и законима утврђених надлежности, чиме се спречава евентуално наступање штетних последица по националну безбедност и систем одбране.

Какве трошкове ће примена Закона створити грађанима и привреди

Спровођење Закона неће створити додатне трошкове за грађане, привредна друштва, друга правна лица и предузетнике

Да ли су позитивне последице доношења Закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити

Доношењем овог Закона обезбеђује се ефикасније функционисање система одбране и извршавање задатака одбране без ангажовања додатних средства из буџета.

Предложена решења ће утицати на ефикасност и побољшање безбедности и мера заштите, као и заштиту имовинских права и интереса Републике Србије у погледу средстава која користе Министарство одбране и Војска Србије за потребе одбране и безбедности.

Да ли се Законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција

Предмет овог закона није уређивање делатности привредних субјеката и не подржава се стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о Закону

У интерној процедури припреме Нацрта закона учествовале су све организационе јединице Министарства одбране и Војске Србије, током које су размотрене све писмено достављене примедбе и предлози, од којих је значајан број уважен и инкорпориран у текст Нацрта закона.

Спроведена је јавна расправа у оквиру које су одржана три округла стола у Новом Саду, Нишу и Београду. Размотрене све писане примедбе и предлози који су Министарству одбране достављени у току јавне расправе, као и усмене примедбе и сугестије изнете на округлим столовима, а примедбе које су прихваћене унете су у текст Нацрта закона.

Које ће се мере током примене Закона предузети да би се остварило оно што се Законом предвиђа

Ради спровођења овог закона потребно је донети Уредбу о подацима од значаја за систем одбране који се морају чувати и штити у складу са законом, пословима од посебног значаја за систем одбране које у државним органима и другим правним лицима треба штитити применом посебних мера безбедности и критеријуми за попуну радних места на којима се ти задаци и послови обављају.

Такође, потребно је донети пропис којим ће министар одбране уредити критеријуме и поступак за стицање статуса удружења од посебног значаја за одбрану, као и пропис којим ће се уредити поступак вршења техничког надзора над стабилном специфичном опремом, као и Уредба о начину обучавања и категоријама грађана које ће за потребе одбране обучавати Министарство одбране.

Из надлежности министра одбране, потребно је донети:

- Правилник о начину и поступку рационализације и унапређења саобраћаја и транспорта људи и средстава у систему одбране;
- Правилник о критеријумима и поступку за стицање статуса удружења од посебног значаја за одбрану и доделу средстава за финансирање пројеката и активности удружења у области од значаја за одбрану;
- Правилник о начину вођења посебне евиденције о непокретностима посебне намене, њиховом вредносном праћењу и начину и поступку пописа непокретности за посебне намене;
- Правилник о начину и условима за обављање послова техничког надзора над стабилном специфичном опремом која се користи у Министарству одбране и Војсци Србије.

Истовремено ће се извршити усаглашавање појединих подзаконских прописа који су донети ради извршења Закона о одбрани („Службени гласник РС”, бр. 116/07, 88/09, 88/09-др.закон, 104/09-др. закон и 10/15).